

Passende perspectieven rekenen met Pluspunt

Jiska van Hall en Bronja Versteeg

Inhoudsopgave

Algemene inleiding.....	iv
Groep 3.....	1
Groep 4.....	14
Groep 5.....	31
Groep 6.....	46
Groep 7.....	72
Groep 8.....	98

2014, Eelde/Austerlitz

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Uitgevers/Auteurs: Jiska van Hall, Bronja Versteeg

Informatie:

Jiska van Hall
Cedin
www.cedin.nl
j.vanhall@cedin.nl

Bronja Versteeg
Rekenkracht
www.rekenkracht.com
bronjaversteeg@hotmail.com

Passende Perspectieven Rekenen met Pluspunt

Algemene inleiding

In augustus 2010 zijn de Referentieniveaus van het Referentiekader Taal en Rekenen bij wet vastgelegd. Het referentiekader rekenen voor het primair onderwijs bevat doelen en beschrijvingen van wat leerlingen op het gebied van rekenen moeten kennen en kunnen aan het einde van de basisschool, op 12 jarige leeftijd. In het referentiekader is een streefniveau (1S) en een fundamenteel niveau (1F) beschreven.

Het basisaanbod van de huidige generatie rekenwiskunde methoden heeft als doel beheersing van de doelen op minimaal streefniveau. Wanneer blijkt dat een leerling het 1S niveau niet aankan, zal eerst gekeken moeten worden of de leerling met extra begeleiding de doelen wel kan halen. Pas na voldoende afgestemde hulp waarbij geen (voldoende) resultaat is behaald, kan besloten worden dat de doelen aangepast moeten worden. Met de door het SLO (Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling) ontwikkelde 'Checklist Verantwoord kiezen voor fundamenteel rekenniveau 1F' kan de school nagaan of alles gedaan is om te voorkomen dat leerlingen onterecht op een niveau 1F terecht komen. In grote lijnen kan gesteld worden, dat leerlingen die doorstromen naar VMBO-T/GT, Havo en VWO minimaal het streefniveau 1S moeten beheersen om een goede overstap te kunnen maken naar het voortgezet onderwijs. Leerlingen die doorstromen naar VMBO-BB en VMBO-KB zouden voor een goede aansluiting minimaal het fundamenteel niveau 1F moeten beheersen.

De referentieniveaus zijn ook voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften het uitgangspunt. Er zijn leerlingen die, ondanks alle extra inspanningen, het fundamenteel niveau niet halen op 12-jarige leeftijd. Dan kan het nodig zijn om keuzes in het leerstofaanbod te maken. Het SLO heeft in het project Passende Perspectieven een uitwerking van de referentieniveaus taal en rekenen gemaakt voor deze leerlingen. Passende Perspectieven Rekenen bestaat uit drie leerroutes. De drie leerroutes brengen in beeld welke doelen binnen de betreffende leerroute prioriteit zouden moeten krijgen en welke minder, om een goede aansluiting voor het vervolg onderwijs te waarborgen.

- Leerroute 1 is voor de leerling die 1F halen op 12-jarige leeftijd aan de hand van de Passende Perspectieven leerlijnen, inzet van hulpmiddelen en het stellen van gerichte prioriteiten (bijvoorbeeld door een specifieke oplossingsstrategie te kiezen).
- Leerroute 2 is voor de leerling die 1F op 12 jarige leeftijd nog niet (geheel) zal halen, maar 1F waarschijnlijk wel zal halen op het voortgezet onderwijs.
- Leerroute 3 is voor de leerling die (onderdelen van) 1F niet haalt op 12-jarige leeftijd en deze in de toekomst ook niet geheel zal halen op het voortgezet onderwijs.

Om te voorkomen dat leerlingen onterecht op een leerroute geplaatst worden, is het belangrijk een weloverwogen keuze te maken. Passende Perspectieven ondersteunt intern en ambulant begeleiders, rekencoördinatoren en leerkrachten bij het maken van (inhoudelijke) keuzes, zodat de leerling een onderwijsaanbod krijgen dat past bij zijn of haar ontwikkelingsperspectief. Zo kan de school werken aan landelijke, hoge doelen, maar wel op die onderdelen die perspectief bieden voor deze leerlingen.

Voordat u leerlingen in de leerroutes gaat plaatsen is het raadzaam de SLO uitgaven over Passende Perspectieven te lezen. Het advies is dat de leerkracht samen met de rekencoördinator en/of intern begeleider de leerroute voor de leerling vorm geeft. Het plaatsen van een leerling in een leerroute dient plaats te vinden in overleg met ouders/verzorgers. Bovendien is het in de praktijk nooit zo zwart-wit als het op papier omschreven is; bijvoorbeeld een leerling die functioneert binnen Leerroute 3 kan mogelijk op bepaalde onderdelen ook de doelen van Leerroute 2 bereiken.

Kortom, met behulp van de leerroutes en de doelenlijsten kan voor de leerling een beredeneerd aanbod geformuleerd worden dat aansluit bij de ontwikkeling van de leerling en tegelijkertijd hoge doelen nastreeft. Uitgangspunt is steeds dat door de leerling aan het einde van de basisschool minimaal de doelen van de gekozen leerroute beheerst. Door de tijd tot het einde van het basisonderwijs in blokken te verdelen, kunnen de doelen in de tijd weggezet worden. Ter illustratie: bij de start van groep 7 is er 2 jaar de tijd om de doelen die nog niet beheerst worden aan te bieden en in te oefenen. Deze 2 jaren kunnen we verdelen in bijv. 8 periodes (4 periodes per jaar). In de lijn van de leerroute kan voor iedere periode bepaald worden welke doelen minimaal aangeboden en ingeoefend moeten worden. Bij het bepalen van de volgorde van de doelen kan de leerroute of de methode het uitgangspunt zijn. Het is ook mogelijk de doelenlijsten te gebruiken om keuzes te maken binnen het reguliere methodeaanbod.

Meer achtergrondinformatie over Passende Perspectieven vindt u op de website van SLO: <http://www.slo.nl/organisatie/recentepublicaties/paperekenen/> of op www.taalenrekenen.nl. Op deze sites vindt u o.a. de publicaties:

- ‘Passende Perspectieven Rekenen, Wegwijzer’ over de uitgangspunten en werkwijze van de Passende Perspectieven
- ‘Passende Perspectieven Rekenen, Leerroutes’ over de drie leerroutes die binnen Passende Perspectieven uitgewerkt zijn
- ‘Passende Perspectieven Rekenen, Doelenlijsten’ over de doelen die binnen de verschillende leerroutes worden nagestreefd.
- ‘Passende Perspectieven Rekenen, Profielschetsen’ over de verschillende leerlingen die in aanmerking komen voor het werken met Passende perspectieven.

Referentieniveaus en Passende Perspectieven Rekenen in Pluspunt

Pluspunt besteedt veel en gedetailleerd aandacht aan differentiatie in de methode. De differentiatie is o.a. zichtbaar in de formulering van basisdoelen op streefniveau (2 sterren) en minimumdoelen op fundamenteel niveau (1 ster), nader uitgewerkt in de leerkracht gebonden instructielessen in groep 7 en 8. De nadruk ligt op het bereiken van de basisdoelen en leerlingen die meer aankunnen gaan ook aan de slag met het 3 sterren-aanbod. Leerlingen die moeite hebben met de basisstof, krijgen naast de reguliere instructie, verlengde instructie en 1 ster-aanbod met als doel aansluiting te houden bij de basisdoelen. Op het moment dat door de leerling, ondanks alle inspanningen en toepassingen van diverse differentiatiemogelijkheden, het fundamenteel niveau van het minimumprogramma niet (geheel) niet of nog niet (geheel) bereikt, kan er voor gekozen worden om Leerroute 2 of 3 aan te houden. Ook hierbij is het noodzakelijk om deze keuze met ouders af te stemmen.

Uitwerking van de Passende Perspectieven Leerroute 2 en 3 en Pluspunt

In deze uitgave zijn, aan de hand van de doelenlijsten van Passende Perspectieven Rekenen, voor Pluspunt groep 3 tot en met 8 uitwerkingen gemaakt. Bij alle leerkracht gebonden instructielessen is voor zowel de afzonderlijke opgaven als voor de toets opgaven aangegeven welke waardering deze opgave heeft gekregen binnen de leerroutes. Deze waardering is weergegeven met drie kleuren: donkerblauw, middenblauw en lichtblauw. Aan de hand van de kleur kunt u uw aanbod formuleren en bijstellen.

Donkerblauw:	deze opgave (dit doel) moet in deze leerroute aangeboden en uiteindelijk ook beheerst worden.
Middenblauw:	deze opgave (dit doel) moet in deze leerroute aangeboden en beheerst worden. Als ondanks intensief oefenen het de leerling niet lukt het doel onder de knie te krijgen, dan kan besloten worden dat de leerling het doel niet hoeft te beheersen. Uitgangspunt is het inzetten op beheersing, maar er niet 'onevenredig' veel tijd aan te besteden of door te gaan tot frustratie van de leerling.
Lichtblauw:	deze opgave (dit doel) hoeft in deze leerroute niet beheerst en niet aangeboden te worden.

In grote lijnen kunnen de volgende stappen aangehouden worden:

- 1) Vaststellen of de leerling in aanmerking komt voor het werken met Passende Perspectieven Rekenen
- 2) Vaststellen in welke leerroute de leerling geplaatst wordt
- 3) Vaststellen van de doelen van de komende groeps- of handelingsplanperiode
- 4) Vaststellen welk aanbod de leerling de komende periode aangeboden krijgt op basis van de geformuleerde doelen.
- 5) Kiezen, op basis van uitwerkingen van het Passende Perspectieven en Pluspunt, van de bijpassende instructie en verwerking
 - a. de onderdelen die lichtblauw gekleurd zijn weglaten
 - b. de onderdelen die middenblauw en donkerblauw gekleurd zijn aanbieden
- 6) Bepalen, aan de hand van tussentijdse observaties en evaluatie, welke onderdelen die middenblauw gekleurd zijn, wel en niet beheerst kunnen worden.
- 7) Evalueren van de groeps- of handelingsplanperiode.
- 8) Vaststellen van de doelen van de nieuwe periode (zie punt 3).

Het uitgangspunt is steeds: haal eruit wat er in zit, stel ambitieuze en realistische doelen!

Per leerjaar krijgt u specifieke informatie over gerichte keuzes binnen de leerlijn en didactiek. Gebruik deze aanwijzingen naast de uitwerking van de leerroutes en de doelenlijsten van SLO om de samenhang tussen de verschillende doelen in een leerlijn concreet te maken.

Pluspunt Groep 4

Algemeen

Voor alle leerroutes geldt: maak gebruik van de aanwijzingen in de methode. Dit betekent dat daar waar aangegeven wordt dat materiaal gebruikt zou moeten worden (in de omschrijving bij de opgaven in de handleiding en/of bij de aanwijzingen voor de verlengde instructie) de leerlingen gestimuleerd worden om dit te gebruiken. Het gaat hierbij om de inzet van het rekenrek, de getallenlijn, het gelddoosje, de klok, maar ook het maken van tussennotaties op / gebruik van kladpapier. De waardering van de opgave is hierop gebaseerd. Ook als de methode deze suggestie niet geeft, kunt u ervoor kiezen om de leerling materialen en/of modellen te laten gebruiken. Met behulp van deze hulpmiddelen kan de leerling langer meedoen met de basisinstructie. Het loslaten van het materiaal of model zal in de loop van de tijd echter wel nagestreefd moeten worden.

Getallenlijn

Als niet expliciet beschreven is in de handleiding dat bewerkingen (optellen en aftrekken) op de getallenlijn gemaakt kunnen worden, dan is de opgave op leerroute 3 middenblauw gekleurd. Laat de leerlingen op leerroute 3 deze bewerkingen op de getallenlijn maken als dat nodig is.

Rekenen met Geld

Bij de opgaven met geld wordt in de methode niet bij alle opgaven aangegeven dat concreet materiaal gebruikt moet/kan worden. Voor Leerroute 3 is het wenselijk dat leerlingen dergelijke opgaven handelend oplossen met geld. Er is bij de beoordeling van dergelijke opgaven (m.u.v. de toets opgaven) voor Leerroute 3 gekozen voor een donkerblauwe arcering, waarbij er vanuit gegaan wordt dat de leerkracht concreet materiaal zal inzetten.

Klokkijken

Laat leerlingen die Leerroute 2 of 3 volgen geen wijzers tekenen in de klok. Dit is voor hen vaak een lastige opdracht en weinig zinvol. Laat de leerlingen gebruik maken van het leerlingenklokje en maak zelf gebruik van de pratende klok. Wanneer het tekenen van wijzers een onderdeel van de opgave is, dan is de opgave beoordeeld op de overige inhoud.

Verhoudingstabel

Zwakke rekenaars vinden het gebruik van de verhoudingstabel vaak erg moeilijk. Gebruik in plaats van de verhoudingstabel eventueel concreet materiaal of de getallenlijn.

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 1

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen getallen t/m 100 ordenen. - Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen aangeboden in een context maken tot en met 20.																		
1.3	- Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen maken t/m 20. - Kinderen kennen de splitsingen t/m 20.																		
1.6	- Kinderen leggen verbanden tussen getallen en een combinatie van sprongen van 10 en huppen van 1 weergegeven op de lege getallenlijn (t/m 100) en kunnen dit toepassen in opgaven met geld. - Kinderen zoeken afb. van figuren en uitslagen daarvan bij elkaar.																		
1.8	- Kinderen kunnen getallen t/m 100 lokaliseren op een getallenlijn. - Kinderen zoeken de gedraaide plattegrond bij een getekend blokkenbouwsel en noteren hoogtegetallen.																		
1.11	Kinderen kunnen vanuit een zijaanzicht aangeven welk vooraanzicht daarbij kan horen (van concrete afbeeldingen).																		
1.13	- Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen aangeboden in een context maken tot en met 20. - Kinderen kennen de splitsingen t/m 20. - Kinderen zoeken afbeeldingen van eenvoudige figuren en uitslagen daarvan bij elkaar. - Kinderen zoeken de gedraaide plattegrond bij een getekend blokkenbouwsel en noteren hoogtegetallen.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen aangeboden in een context maken tot en met 20. - Kinderen kennen de splitsingen t/m 20. - Kinderen zoeken afb. van figuren en uitslagen daarvan bij elkaar. - Kinderen zoeken de gedraaide plattegrond bij een getekend blokkenbouwsel en noteren hoogtegetallen.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 2

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen de hele tientallen aanvullen t/m 100. - Kinderen kunnen getallen t/m 100 ordenen.																		
1.3	- Kinderen kunnen verdubbelen en tellen met huppen van 2. - Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen maken t/m 20.																		
1.6	- Kinderen kennen de betekenis van het x-teken. - Kinderen leggen verband tussen getallen en een combinatie van sprongen van 10 en huppen van 1 weergegeven op de lege getallenlijn (t/m 100) en kunnen dit toepassen in eenvoudige opgaven met geld.																		
1.8	- Kinderen kunnen eenvoudige referentiematen gebruiken om lengtes te schatten. - Kinderen kunnen getallen t/m 100 lokaliseren op een getallenlijn.																		
1.11	Kinderen kunnen redeneren aan de hand van kijklijnen.																		
1.13	- Kinderen kunnen getallen t/m 100 ordenen. - Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen maken t/m 20. - Kinderen leggen verband tussen getallen en een combinatie van sprongen van 10 en huppen van 1 weergegeven op de lege getallenlijn (t/m 100) en kunnen dit toepassen in eenvoudige opgaven met geld. - Kinderen kunnen getallen t/m 100 lokaliseren op een getallenlijn.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen getallen t/m 100 ordenen. - Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen maken t/m 20. - Kinderen leggen verband tussen getallen en een combinatie van sprongen van 10 en huppen van 1 weergegeven op de lege getallenlijn (t/m 100) en kunnen dit toepassen in eenvoudige opgaven met geld. - Kinderen kunnen getallen t/m 100 lokaliseren op een getallenlijn.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 3

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen tellen met sprongen van 10 of grote huppen vanaf een willekeurig getal. - Kinderen kunnen de hele tientallen aanvullen tot 100.																		
1.3	- Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+7, 47+8 en 40+30, 42+20. - Kinderen kunnen verdubbelen en tellen met huppen van 2.																		
1.6	- Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 van het type 47-2, 42-7 en 40-30, 42-20. - Kinderen kennen de betekenis van het x-teken.																		
1.8	- Kinderen kunnen tot op de centimeter nauwkeurig meten met een liniaal. - Kinderen kunnen eenvoudige referentiematen gebruiken om lengtes te schatten.																		
1.11	Kinderen kunnen referentiematen voor inhoud (l), gewicht (kg) en temperatuur (°C)																		
1.13	- Kinderen kunnen de hele tientallen aanvullen tot 100. - Kinderen kunnen verdubbelen en tellen met huppen van 2. - Kinderen kennen de betekenis van het x-teken. - Kinderen kunnen eenvoudige referentiematen gebruiken om lengtes te schatten.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen de hele tientallen aanvullen tot 100. - Kinderen kunnen verdubbelen en tellen met huppen van 2. - Kinderen kennen de betekenis van het x-teken. - Kinderen kunnen eenvoudige referentiematen gebruiken om lengtes te schatten.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 4

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	– Kinderen kennen de tafel van 2 en de begrippen even en oneven. – Kinderen kunnen tellen met sprongen van 10 of grote huppen vanaf een willekeurig getal.																		
1.3	– Kinderen kunnen een getal plaatsen op een bijna lege getallenlijn en aangeven tussen welke tientallen het ligt. – Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+7, 47+8 en 40+30, 42+20.																		
1.6	– Kinderen kunnen optel- en aftreksommen noteren en uitrekenen bij combinaties van sprongen van 10 en (grote) huppen vanaf een willekeurig getal op de getallenlijn. – Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 van het type 47-2, 42-7 en 40-30, 42-20.																		
1.8	– Kinderen kunnen in concrete situaties delingen maken. – Kinderen kunnen tot op centimeters nauwkeurig meten met een liniaal.																		
1.11	– Kinderen experimenteren met lijn- en draaisymmetrische figuren.																		
1.13	– Kinderen kunnen tellen met sprongen van 10 of grote huppen vanaf een willekeurig getal. – Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+7, 47+8 en 40+30, 42+20. – Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 van het type 47-2, 42-7 en 40-30, 42-20. – Kinderen kunnen tot op centimeters nauwkeurig meten met liniaal.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	– Kinderen kunnen tellen met sprongen van 10 of grote huppen vanaf een willekeurig getal. – Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+7, 47+8 en 40+30, 42+20.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 5

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen bedragen t/m 2 euro samenstellen met munten. - Kinderen kunnen de tafel van 2 en kennen de begrippen 'even' en 'oneven'.																		
1.3	- Kinderen kunnen op een analoge klok tijden aflezen en aangeven in hele en halve uren en kwartieren. - Ze kunnen tijdsduur bepalen bij tijdsverschil van hele en halve uren. - Kinderen kunnen een getal plaatsen op een bijna lege getallenlijn en aangeven tussen welke tientallen het ligt.																		
1.6	- Kinderen maken optellingen t/m 100 als $42+8$, $42+21$ en $45+19$ en $12+13+14$. - Kinderen kunnen de optel- en aftreksommen noteren en uitrekenen bij combinaties van sprongen van 10 en (grote) huppen vanaf een willekeurig getal op de getallenlijn.																		
1.8	- Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 als $47-7$, $47-21$ en $42-13$. - Kinderen kunnen in concrete situaties delingen maken.																		
1.11	Kinderen oriënteren zich met behulp van een plattegrond en beschrijven een route.																		
1.13	- Kinderen kunnen de tafel van 2 en de begrippen 'even' en 'oneven'. - Kinderen kunnen een getal plaatsen op een bijna lege getallenlijn en aangeven tussen welke tientallen het ligt. - Kinderen kunnen de optel- en aftreksommen noteren en uitrekenen bij combinaties van sprongen van 10 en (grote) huppen vanaf een willekeurig getal op de getallenlijn. - Kinderen kunnen in concrete situaties delingen maken.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen de tafel van 2 en de begrippen 'even' en 'oneven'. - Kinderen kunnen een getal plaatsen op een bijna lege getallenlijn en aangeven tussen welke tientallen het ligt.																		

	– Kinderen kunnen de optel- en aftreksommen noteren en uitrekenen bij combinaties van sprongen van 10 en (grote) huppen vanaf een willekeurig getal op de getallenlijn. – Kinderen kunnen in concrete situaties delingen maken.																		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 6

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	– Kinderen kennen de tafels van 5 en 10. – Kinderen kunnen bedragen t/m 2 euro samenstellen met munten.																		
1.3	– Kinderen kunnen bedragen t/m 200 euro samenstellen en vanaf een gegeven bedrag aanvullen met hele euro's (munten en biljetten). – Kinderen kunnen op een analoge klok tijden aflezen en aangeven in hele en halve uren en kwartieren. Ze kunnen tijdsduur bepalen bij een tijdverschil van hele en halve uren.																		
1.6	– Kinderen kunnen kloktijden aflezen en aangeven op een analoge klok waarbij het aantal minuten een vijfvoud is. – Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+8, 42+21 en 45+19 en 12+13+14.																		
1.8	– Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een optel- en aftrekopgave en deze uitrekenen op de getallenlijn. – Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 van het type 47-7, 47-21 en 42-13.																		
1.11	– Kinderen kunnen lengten t/m 30 centimeter meten met een liniaal.																		
1.13	– Kinderen kunnen bedragen t/m 2 euro samenstellen met munten. – Kinderen kunnen op een analoge klok tijden aflezen en aangeven in hele en halve uren en kwartieren. Ze kunnen tijdsduur bepalen bij een tijdverschil van hele en halve uren. – Kinderen maken optellingen t/m 100 van het type 42+8, 42+21 en 45+19 en 12+13+14. – Kinderen maken aftrekkingen t/m 100 van het type 47-7, 47-21 en 42-13.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	– Kinderen kunnen bedragen t/m 2 euro samenstellen met munten. – Kinderen kunnen op een analoge klok tijden aflezen en aangeven in hele en halve uren en kwartieren. Ze kunnen tijdsduur bepalen bij																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 7

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen alle typen optellingen maken t/m 100. - Kinderen kennen de tafels van 5 en 10.																		
1.3	- Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen maken t/m 100. - Kinderen kunnen bedragen t/m 100 euro samenstellen en vanaf een gegeven bedrag aanvullen met hele euro's (munten en biljetten).																		
1.6	- Kinderen kunnen een verhoudingstabel invullen. - Kinderen kunnen kloktijden aflezen en aangeven op een analoge klok waarbij het aantal minuten een vijfvoud is.																		
1.8	- Kinderen kunnen een datum bepalen aan de hand van een kalender (binnen een maand). - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een optel- of aftrekopgave en deze uitrekenen op de getallenlijn.																		
1.11	Kinderen maken een eenvoudig hoedje van een bouwplaat.																		
1.13	- Kinderen kennen de tafels van 5 en 10. - Kinderen kunnen bedragen t/m 100 euro samenstellen en vanaf een gegeven bedrag aanvullen met hele euro's (munten en biljetten). - Kinderen kunnen kloktijden aflezen en aangeven op een analoge klok waarbij het aantal minuten een vijfvoud is. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een optel- of aftrekopgave en deze uitrekenen op de getallenlijn.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kennen de tafels van 5 en 10. - Kinderen kunnen bedragen t/m 100 euro samenstellen en vanaf een gegeven bedrag aanvullen met hele euro's (munten en biljetten). - Kinderen kunnen kloktijden aflezen en aangeven op een analoge klok waarbij het aantal minuten een vijfvoud is. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een optel- of aftrekopgave en deze uitrekenen op de getallenlijn.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

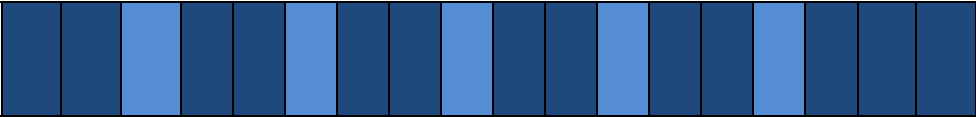
Blok 8

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kennen de tafel van 4. - Kinderen kunnen alle typen optellingen maken t/m 100.																		
1.3	- Kinderen kunnen de verwisselbaarheid en de strategie van één meer of één minder bij vermenigvuldigen gebruiken. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen maken t/m 100.																		
1.6	- Kinderen kunnen op een digitale klok hele en halve uren aflezen (twaalfuursysteem). - Kinderen kunnen een verhoudingstabel invullen.																		
1.8	- Kinderen kunnen een concrete geldsituatie verbinden aan een optel- en aftrekopgave t/m 100 en deze uitrekenen. - Kinderen kunnen een datum bepalen aan de hand van een kalender (binnen een maand).																		
1.11	Kinderen construeren ruimtelijke figuren.																		
1.13	- Kinderen kunnen alle typen optellingen maken t/m 100. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen maken t/m 100. - Kinderen kunnen een verhoudingstabel invullen. - Kinderen kunnen een datum bepalen aan de hand van een kalender (binnen een maand).																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen alle typen optellingen maken t/m 100. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen maken t/m 100. - Kinderen kunnen een verhoudingstabel invullen. - Kinderen kunnen een datum bepalen aan de hand van een kalender (binnen een maand).																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 9

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen van vier getallen aangeven welke het dichtst bij een gegeven getal ligt. - Kinderen kennen de tafel van 4.																		
1.3	- Kinderen kunnen een geschikte maat aangeven. - Kinderen kunnen de verwisselingschap en de strategie van één meer of één minder bij vermenigvuldigen gebruiken.																		
1.6	- Kinderen kunnen tijdsduur berekenen in 15, 20, 30 en 60 minuten. - Kinderen kunnen op een digitale klok hele en halve uren aflezen (twaalfuursysteem)																		
1.8	- Kinderen kunnen (samengestelde) lengten tot 30 centimeter meten met een liniaal. - Kinderen kunnen een concrete geldsituatie verbinden aan een optel- of aftrekopgave t/m 100 en deze uitrekenen.																		
1.11	- Kinderen kunnen referentiematen voor afstanden (cm, m, km) - Kinderen kunnen platte objecten vergelijken en ordenen naar grootte van oppervlakte.																		
1.13	- Kinderen kennen de tafel van 4. - Kinderen kunnen de verwisselingschap en de strategie van één meer of één minder bij vermenigvuldigen gebruiken. - Kinderen kunnen op een digitale klok hele en halve uren aflezen (twaalfuursysteem). - Kinderen kunnen platte objecten vergelijken en ordenen naar grootte van oppervlakte.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kennen de tafel van 4. - Kinderen kunnen de verwisselingschap en de strategie van één meer of één minder bij vermenigvuldigen gebruiken. - Kinderen kunnen op een digitale klok hele en halve uren aflezen																		

	(twaalfuursysteem). – Kinderen kunnen platte objecten vergelijken en ordenen naar grootte van oppervlakte.	
--	---	---

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 10

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kennen de tafels van 2, 5 en 10 op formeel niveau. - Kinderen kunnen van vier getallen aangeven welke het dichtst bij een gegeven getal ligt.																		
1.3	- Kinderen kunnen aanzichten bij een getekend bouwsel zoeken. - Kinderen kunnen een geschikte maat aangeven.																		
1.6	- Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een vermenigvuldiging uit bekende tafels. - Kinderen kunnen tijdsduur berekenen in 15, 20, 30 en 60 minuten.																		
1.8	- Kinderen kunnen in contexten delingen berekenen. - Kinderen kunnen (samengestelde) lengten tot 30 centimeter meten met een liniaal.																		
1.11	Kinderen kunnen referentiematen voor gewicht (kg en gram), lengte (m en cm) en temperatuur (°C), en kunnen deze maten gebruiken.																		
1.13	- Kinderen kunnen van vier getallen aangeven welke het dichtst bij een gegeven getal ligt. - Kinderen kunnen een geschikte maat aangeven. - Kinderen kunnen tijdsduur berekenen in 15, 20, 30 en 60 minuten. - Kinderen kunnen (samengestelde) lengten tot 30 centimeter meten met een liniaal.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen van vier getallen aangeven welke het dichtst bij een gegeven getal ligt. - Kinderen kunnen een geschikte maat aangeven. - Kinderen kunnen tijdsduur berekenen in 15, 20, 30 en 60 minuten. - Kinderen kunnen (samengestelde) lengten tot 30 centimeter meten met een liniaal.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 11

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen alle typen optellingen t/m 100 maken. - Kinderen kennen de tafels van 2, 5 en 10 op formeel niveau.																		
1.3	- Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen t/m 100 maken. - Kinderen kunnen aanzichten bij een getekend bouwsel zoeken.																		
1.6	- Kinderen kunnen delingen en vermenigvuldigingen met elkaar verbinden. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een vermenigvuldiging uit bekende tafels.																		
1.8	- Kinderen kunnen concrete situatie verbinden aan een type optel- of aftrekopgave waarbij handig rekenen voor de hand ligt. - Kinderen kunnen in contexten delingen berekenen.																		
1.11	Kinderen kunnen met behulp van een plattegrond een route aangeven en zich verplaatsen in een situatie.																		
1.13	- Kinderen kennen de tafels van 2, 5 en 10 op formeel niveau. - Kinderen kunnen aanzichten bij een getekend bouwsel zoeken. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een vermenigvuldiging uit bekende tafels. - Kinderen kunnen in contexten delingen berekenen.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kennen de tafels van 2, 5 en 10 op formeel niveau. - Kinderen kunnen aanzichten bij een getekend bouwsel zoeken. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een vermenigvuldiging uit bekende tafels. - Kinderen kunnen in contexten delingen berekenen.																		

Koppeling Passende Perspectieven - Pluspunt Groep 4

Blok 12

Les	Doel	Start			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4			Opgave 5		
	Leerroutes	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1.1	- Kinderen kunnen doortellen en teruggtellen met sprongen van 1, 10 en 100 tot en met 1000. - Kinderen kunnen alle typen optellingen t/m 100 maken.																		
1.3	- Kinderen kunnen optellingen en aftrekkingen maken t/m 200 met tienvouden. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen t/m 100 maken.																		
1.6	- Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een vermenigvuldiging of een deling en deze oplossen. - Kinderen kunnen delingen en vermenigvuldigingen met elkaar verbinden.																		
1.8	- Kinderen kunnen een concrete actie verbinden aan een type optel- en aftrekopgave waarbij verschillende operaties uitgevoerd worden. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een type optel- of aftrekopgave waarbij handig rekenen voor de hand ligt.																		
1.11	Kinderen kunnen draaisymmetrische patronen maken.																		
1.13	- Kinderen kunnen alle typen optellingen t/m 100 maken. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen t/m 100 maken. - Kinderen kunnen delingen en vermenigvuldigingen met elkaar verbinden. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een type optel- of aftrekopgave waarbij handig rekenen voor de hand ligt.																		
Toets		Tempo 1			Tempo 2			Opgave 1			Opgave 2			Opgave 3			Opgave 4		
1.12	- Kinderen kunnen alle typen optellingen t/m 100 maken. - Kinderen kunnen alle typen aftrekkingen t/m 100 maken. - Kinderen kunnen delingen en vermenigvuldigingen met elkaar verbinden. - Kinderen kunnen een concrete situatie verbinden aan een type optel- of aftrekopgave waarbij handig rekenen voor de hand ligt.																		